

BalticSea2020

För en levande Östersjö

LEVANDE KUST NATURUTSTÄLLNING

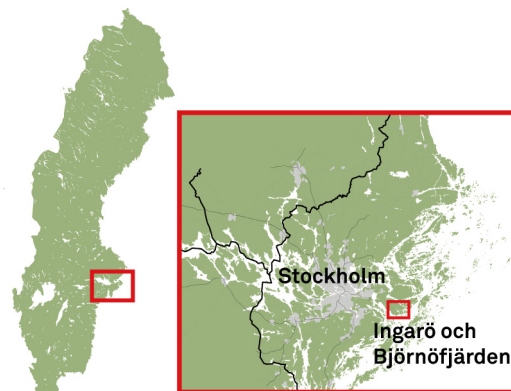
-Instuderingsfrågor för elever i årskurs 6 och uppåt

OM PROJEKTET LEVANDE KUST

Med projekt Levande kust hoppas vi kunna visa att det är möjligt att återfå en bra miljö i övergödda havsvikar med klart vatten, ett rikt växt- och djurliv, ett naturligt fisksamhälle och syresatta bottenar med botten-djur, alltså så kallad god ekologisk status.

Projektet startades 2010 och genomförs i Björnöfjärden i Stockholms skärgård. Fjärden kan liknas vid ett "Östersjön i miniatyr" med kraftigt övergödning, ett litet vattenutbyte och stor utbredning av syrefria bottenar.

Både i Björnöfjärden och i området runt viken har projektet genomfört åtgärder för att minska näringstillförseln till vattnet och motverka övergödningens effekter. Projektet är nu i sin slutfas och BalticSea2020 har därför skapat en naturutställning i området för att sprida information om vad som har genomförts och vad det resulterat i.

OM INSTUDERINGSFRÅGORNA

Levande kust naturutställning - instuderingsfrågor är skapade för att passa elever från årskurs 6 och uppåt. Frågorna passar utmärkt att diskutera och svara på antingen på plats, eller tillbaka i skolan. Frågorna baseras på skyltarna från utställningen, ytterligare information finns i broschyren Levande kust - restaurering av en skärgårdsvik. Både broschyr och skyltar finns att ladda ned på www.levandekust.se, broschyrerna finns även i utsatta brevlådor vid naturutställningen.

Lycka till!

BalticSea2020

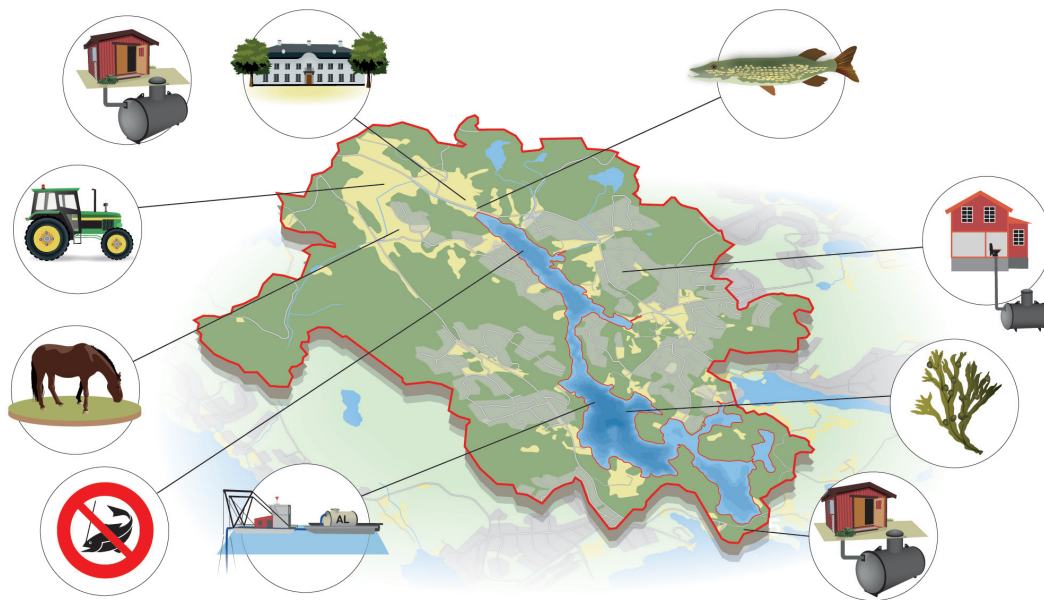
BalticSea2020 är en privat stiftelse vars mål är att bidra till att vända utvecklingen i Östersjön i positiv riktning till år 2020. Det skall uppnås genom att förbruka en donation om 500 miljoner kronor på konkreta åtgärder inom forskning, opinionsbildning och aktivt engagemang i projekt.

För det behövs. Annars kommer livskvalitén för de cirka 90 miljoner människor som bor i Östersjöområdet att drastiskt försämrats. Och det går. Det är stiftelsens grundare Björn Carlsons övertygelse. Han vill med sin donation skapa en handlingskraftig aktör som oavsett politik och byråkrati snabbt kan gå in och se till att det som gör skillnad för Östersjön verkligen blir av.

Läs mer om BalticSea2020 på: www.balticsea2020.org

SKYLT 1

LEVANDE KUST - ETT RESTAURERINGSPROJEKT I FULL SKALA

Björnöfjärden med de genomförda åtgärderna

1. Vad har Björnöfjärden gemensamt med Östersjön?

---

2. Vilket syfte har projektet "Levande kust"?

---

3. Vilken betydelse har begreppet "restaureras" i detta sammanhang?

SKYLT 2

ÅTGÄRDER MINSKAR NÄRINGSLÄCKAGE FRÅN FRÅN ÅKERN

4. Vad är "övergödning"?

---

5. Var i Östersjön (vilken typ av miljö) är det störst risk för övergödning?

---

6. Vilka näringsämnen är nödvändiga för alla levande organismer – medan för stora mängder skapar problem?

SKYLT 3

ÖSTERSJÖN - DÄR SÖTT MÖTER SALT!

7. Förklara vad ett avrinningsområde är?

---

8. Ungefär hur många människor bor inom Östersjöns avrinningsområde?

---

9. Vad har de smala och grunda sunden mellan Danmark och Sverige för betydelse för Östersjöns vatten?

SKYLT 4

TOALETTAVFALLET MÅSTE BORT FRÅN OMRÅDET

10. Hur kan man förbättra hanteringen av våra avlopp så att de minskar den negativa påverkan på miljön?

---

11. Vilket innehåller mest näring, kiss eller bajs?

---

12. Beskriv en dålig avloppslösning. Varför är den dålig?

SKYLT 5

HÄSTGÖDSEL KAN OCKSÅ ÖVERGÖDA

13. Har vi flest hästar eller mjölkkor i Sverige?

---

14. Vilken är den enklaste, och kanske viktigaste, åtgärden för att minska näringsläckage från hästgödsel?

---

15. Om man åtgärdar på flera olika sätt, hur stor andel kan läckage av näring och fosfor från en hästgård minska då?

SKYLT 6 GÄDDORNA BEHÖVER FLER VÅTMARKER

16. Varför är våtmarker en viktig miljö?

---

17. Förklara varför det är bra med mycket gäddor för att slippa algbloomning!

---

18. Förhållandevis liten del av alla våtmarker finns kvar i Sverige - de har dikats ut, varför?

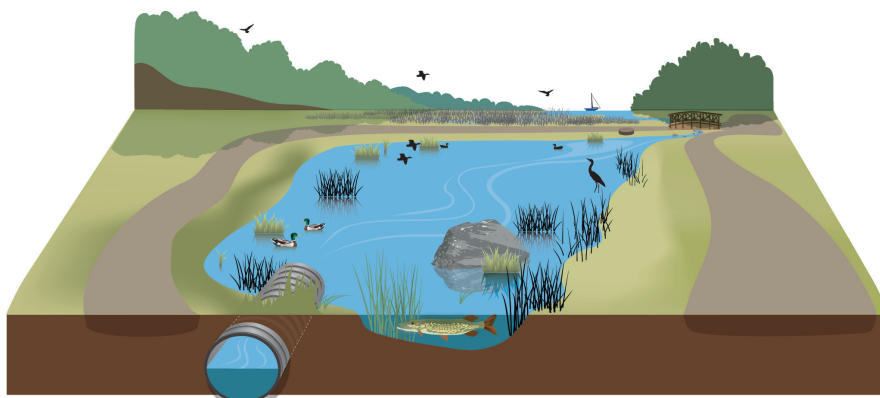

Gäddvåtmarken vid Björnöfjärden

SKYLT 7

VATTENKVALITET SOM PÅ 1950-TALET

19. Vilket grundämne kan binda fosfor även i syrefria miljöer och kan på så sätt skapa ett friskare ekosystem i t ex Östersjön?

---

20. Vad menas med "döda bottnar"?

---

21. Vad händer i den "onda cirkeln"?

SKYLT 8

BJÖRNÖFJÄRDEN SKA ÅTERFÅ GOD EKOLOGISK STATUS

22. Hur snabbt kan en fjärd gå från att vara kraftigt övergödd till att ha en god vattenkvalitet?

---

23. Vilka är tecknen på att vattnet är på väg mot en bättre vattenkvalitet?

---

24. Om du ska berätta om ditt besök här idag, vad väljer du då helst?

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.